

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de eerste herverdeling van begrotingsartikel CB0-1CBD2AM-PR van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2025

Samenvatting: Voorliggend ontwerp van besluit regelt de eerste herverdeling in 2025 van de provisie CB0-1CBD2AM-PR (Noodfonds Oekraïne) voor het financieren van uitgaven die kaderen binnen de opvang van tijdelijke ontheemden uit Oekraïne.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

De diverse maatregelen die genomen werden m.b.t. de opvang van tijdelijk ontheemden uit Oekraïne verlopen via het Agentschap voor Onderwijsdiensten, Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Departement Zorg, Kwalificaties en Studietoelagen, Departement WEWIS, Agentschap Facilitair Bedrijf en Agentschap Binnenlands Bestuur.

Het betreft de beleidsvelden:

- Binnen Agentschap voor onderwijsdiensten
 - o beleidsveld Kleuter- en Leerplichtonderwijs
 - o beleidsveld Ondersteuning van het Onderwijsveld
- Binnen Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen:
 - o beleidsveld Apparaatskredieten
- binnen Departement Zorg:
 - o beleidsveld welzijn
 - o beleidsveld gezondheids- en woonzorg
 - o beleidsveld opgroeien
- binnen Agentschap Digitaal Vlaanderen:
 - o beleidsveld digitalisering
- binnen Agentschap Facilitair Bedrijf:
 - o beleidsveld Apparaatskredieten
 - o beleidsveld Interne Dienstverlening Vlaamse Overheid
- binnen Agentschap Binnenlands Bestuur:
 - o beleidsveld Apparaatskredieten

- beleidsveld Gelijke Kansen en Integratie en Inburgering
 - beleidsveld Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid
- binnen Departement WEWIS
 - beleidsveld Werk
 - Beleidsveld competenties

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Bij begrotingsopmaak (BO) 2025 besliste de Vlaamse Regering een provisie Noodfonds Oekraïne aan te leggen in het kader van de continuering van de aanpak van de Oekraïne-crisis in Vlaanderen. Hierbij werd een bedrag van 125.414.000 euro VAK en 126.541.000 euro VEK voorzien op begrotingsartikel CBO-1CBD2AM-PR, op basisallocatie 1CB042.

Inzake de decretale basis voor de toekenning van subsidies door de betrokken entiteiten en dewelke gefinancierd worden vanuit deze (en volgende) kredietherverdeling(en) wordt verwezen naar het decreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2025 (VR 2024 2012 DEC.0135/1).

Herverdelingsbesluiten zijn besluiten die meermaals in dezelfde vorm voorkomen. Met toepassing van punt 297, eerste alinea uit de Omzendbrief Wetgevingstechniek, is een wetgeving technisch en taalkundig advies voor een dergelijk besluit niet nodig. Gezien de aard van het besluit is een RIA-toets evenmin vereist. Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de administratieve lasten.

Op 23 04 2025 gaf de Inspectie van Financiën een gunstig advies.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Sinds maart 2022 wordt Vlaanderen geconfronteerd met een instroom van personen die op de vlucht zijn geslagen als gevolg van de Russische invasie van Oekraïne die begon op 24 februari 2022. Anticiperend hierop heeft de Europese Unie bij besluit van 4 maart 2022 het tijdelijk beschermingsstatuut van tijdelijk ontheemde geactiveerd en na een eerste verlenging eind 2022 t.e.m. 4 maart 2023, een tweede verlenging eind 2023 tot en met 4 maart 2025 en in 2024 nog eens verlengd tot en met 4 maart 2026¹. Zij krijgen een attest waarmee ze zich kunnen inschrijven in het rijksregister van de gemeente waar ze verblijven en krijgen dan een verblijfskaart A. Dit creëert o.a. volgende rechten:

- onbeperkte toegang tot de arbeidsmarkt
- inschrijving bij de mutualiteit
- recht op maatschappelijke dienstverlening (equivalent leefloon)
- recht om een bankrekening te openen
- recht op onderwijs voor kinderen
- gezinstoeslagen
- ...

Voor personen met opvangnood dient ook huisvesting voorzien te worden. In eerste instantie kan men terecht in noodopvang, georganiseerd door Fedasil. Vervolgens stroomt men door naar crisishuisvesting op het lokaal niveau (waarbij de toewijzing gebeurt door Fedasil). Ten slotte moeten

¹ Zie ook <https://dofi.ibz.be/nl/themes/ukraine/tijdelijke-bescherming>.

deze mensen doorstromen naar duurzame huisvesting, eveneens georganiseerd door het lokaal niveau maar waar Vlaanderen centraal coördineert.

Gegeven het bovenstaande impliceert dit, in tegenstelling tot de vluchtelingen crisis van 2014, een quasi directe impact op Vlaanderen en de Vlaamse Overheid. Het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering hebben daarom beslist om het regulier kader waar nodig te versterken en/of bijkomende maatregelen te treffen. Deze maatregelen kunnen worden samengevat in 10 sectoren:

- Opvangcapaciteit
- Binnenlands bestuur
- Integratie
- Wonen
- Digitaal Vlaanderen
- Facility
- Onderwijs
- Welzijn
- Werk
- Bestuurszaken

De Vlaamse Regering heeft ook een Taskforce aangesteld bestaande uit de leidende ambtenaren (of hun afgevaardigden) van de relevante Vlaamse beleidsdomeinen die de coördinatie van de vluchtelingenuitdaging opneemt. Zo staat zij in voor:

- Het lokale aanbod actueel en accuraat in kaart brengen en vergroten
- praktische afspraken maken met de federale overheid over de toewijzing van personen in functie van de lokale realiteit en draagkracht
- een overzicht bijhouden van de specifieke maatregelen van de Vlaamse beleidsdomeinen
- de specifieke maatregelen van de Vlaamse beleidsdomeinen en daaraan gekoppelde behoeften in kaart brengen ter voorbereiding van discussie binnen de Vlaamse Regering
- relevante informatie verzamelen en ontsluiten voor de lokale besturen, de Vlaamse beleidssectoren en het federale niveau
- fungeren als uniek aanspreekpunt voor de Vlaamse overheid, de lokale besturen en het federale niveau
- de verschillende domeinen bijstaan om via flexibele kaders tijdelijke maatregelen uit te werken.

In de schoot van de taskforce werd een matrix maatregelen aangelegd met daarin een gedetailleerd overzicht van alle maatregelen, inclusief budgettaire onderbouw, die binnen de diverse sectoren worden genomen. Dit overzicht diende ook als basis bij de bepaling van de grootteorde van het Noodfonds in het kader van de begrotingsaanpassing (BA) 2022/2023/2024 en de begrotingsopmaak 2023/2024/2025.

Bij de BO 2025 werd door de Vlaamse Regering een provisie aangelegd in het kader van de opvang van tijdelijke ontheemden uit Oekraïne. Hierbij werd een bedrag van 125.414.000 euro VAK en 126.541.000 euro VEK voorzien op begrotingsartikel CB0-1CBD2AM-PR, op basisallocatie 1CB042. Voorliggend herverdelingsbesluit regelt de eerste herverdeling voor 2025 uit deze provisie.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Binnen de Taskforce werd een gedetailleerde matrix van de diverse maatregelen per sector aangelegd. Voor de budgettaire onderbouw per maatregel wordt daarbij gestreefd naar de definiëring van een P*Q redenering waarbij de Q gekoppeld is of kan afgeleid worden van:

- De concrete instroom van tijdelijk ontheemden in Vlaanderen.
- De gecreëerde of te creëren duurzame opvangcapaciteit.

Gelet op de actuele onzekerheid rond de duur en ontwikkeling van deze crisis kan het benodigde budget zo mee evolueren op basis van de ramingen en evoluties binnen een concrete Q (bv. algemene instroom, aantal ingestroomde kinderen of volwassenen, gecreëerde opvangcapaciteit per type, ...).

Dit heeft als voordeel:

- De impact van een significante wending in de crisis kan budgettair snel vertaald worden binnen de verschillende maatregelen.
- De herverdelingen richting de betrokken entiteiten zullen gebaseerd zijn op de reële evoluties binnen de gekozen parameter waardoor het risico op ex-ante overfinanciering en -subsidiering tot een minimum herleid wordt.

Voor sommige maatregelen wordt hier om diverse redenen afgeweken (IT-ontwikkelingskosten, forfaitaire subsidies, beperkte en tijdelijke uitbreiding van het bestaande reguliere kader). Voor deze uitgaven werd een maximaal budget bepaald waar beroep kan op worden gedaan. Het verhogen van dit budget kan dan enkel mits een nieuwe beslissing van de Vlaamse Regering.

Met voorliggend besluit wordt de eerste herverdeling vanuit de provisie Noodfonds Oekraïne voor 2025 richting de betrokken entiteiten geregeld. Deze herverdeling werd ook binnen de Taskforce voorbereid op basis van de volgende richtlijnen:

- Enkel dossiers zoals formeel goedgekeurd op de VR van ten laatste 25 april 2025 worden meegenomen.
- Op te vragen krediet op basis van P*Q (of eigen formule indien gevalideerd door VR).
- Q daarbij in functie van actuals/indicatoren binnen de eigen sectorale maatregelen.

Op basis van deze richtlijnen werden kredietaanvragen ingediend voor volgende sectoren (bedragen in duizend euro):

Sector	Maatregel	VAK	VEK
BESTUURSZAKEN	002 - Tijdelijke ondersteuning gouverneurs	29	29
BINNENLANDSBESTUUR	003 - Compenserende personeelsinzet ABB (lonen)	280	280
	004 - Personeelsinzet collectieve opvang (lonen) jan - feb	542	542
	004 - Personeelsinzet collectieve opvang (lonen) maart-dec		
	005 - Compenserende personeelsinzet ABB (werking) jan-feb	12	12
	005 - Compenserende personeelsinzet ABB (werking) maart-december		
	006 - Personeelsinzet collectieve opvang (werking) jan - feb	158	158
	006 - Personeelsinzet collectieve opvang (werking) maart-dec		
DIGITAAL VLAANDEREN	001 - Vlaamse huisvestingstool	326	326
FACILITY	001 - Tijdelijke versterking HFB	52	56
INTEGRATIE	002 - Versterking sociale tolk- en vertaaldiensten	169	165
	006 - Versterken juridische dienstverlening	0	0
	007 - Hulplijn voor burgers die Oekraïners opvangen	0	90
	008 - Hulplijn voor Oekraïners	0	90
	011 - Intake en regie aanbod N2	100	118
	012 - Coördinatie burgerinitiatieven	195	195
	018 - Versterking regulier inburgeringstraject	3063	2624
	019 - Uitbetaling Vlaams Agentschap Integratie en Inburgering 2024	565	565
ONDERWIJS	006 - Toelage anderstalige nieuwkomers kleuteronderwijs	4539	4539
	014 - Extra erkenningen buitenlandse diploma's (NARIC)	388	388
	023 - Extra middelen CLB begrotingsjaar 2023 voor onthaal en begeleiding	0	0
	024 - Middelen voor net overstijgende coördinatie voor de Permanente ondersteuningscellen CLB	53	53
	025 - Regeling onsite onderwijs (nooddorpen)	63	350
	033 - Extra telmomenten + OKAN kleuter en lager (omkadering)	6876	6876
	034 - Extra telmomenten kleuter en lager (werkingsmiddelen)	3653	3653
	035 - Extra telmomenten + OKAN secundair (omkadering)	7409	7409
OPVANGCAPACITEIT	036 - Extra telmomenten secundair (werkingsmiddelen)	2763	2763
	003 - Subsidies begeleiding tijdelijk ontheemden	7538	7538
	004 - Omkaderingskosten publieke plekken	66	66
	005 - Opknapsubsidies categorie 1 - Publiek	13	13
	006 - Subsidies beheer voor kleinere (<15), middelgrote (15 - 49) en grotere (>49) collectiviteiten	1956	1956
	007 - Dagprijzen categorie 2 (netto)	856	856
	008 - Categorie 3 - Nooddorpen Antwerpen, Mechelen en Gent	7431	7600
	012 - doorstroomsubsidie: nieuwe instroom	360	360
WELZIJN	001 - doorstroomsubsidie: toestand op 1 januari 2025	3857	3857
	001 - Eerstelijns ondersteuning Welzijn	789	876
	007 - 1G1P	0	45
WERK	015 - Vaccinatie (excl. dienstverlening Opgroeien Regie)	65	33
	013 - Addenda Oekraïne bij de sectorconvenants	448	938
	002 - Aansluiten op reguliere dienstverlening en aanbod	1246	1246
	003 - TWE-OCMW	1289	1289
	004 - Uitbreiding intensieve begeleiding door andere partners	222	222
	005 - NT2-acties	164	164
	007 - IBOT	130	130
	008 - Job & taalcoaching	62	62
	009 - Beroepsopleiding	1100	1100
Totaal		58827	59632

De belangrijkste posten hebben te maken met opvangcapaciteit, subsidies voor de begeleiding van tijdelijke ontheemden voor 7.538 KEUR VAK en VEK en de nooddorpen Antwerpen, Mechelen, Gent voor 7.431 KEUR in VAK en 7.600 KEUR VEK.

Met voorliggende herverdelingsbesluit wordt in totaal 58.827.000 euro VAK en 59.632.000 euro VEK herverdeeld. Na goedkeuring van voorliggend herverdelingsbesluit is dan nog 66.587.000 euro VAK en 66.909.000 euro VEK beschikbaar. De volgende tabel geeft een overzicht van de voorgestelde herverdelingen:

	VAK in KEUR	VEK in KEUR
Provisie BO 2025	125.414	126.541
Eerste Herverdeling (16/05/2025)	-58.827	-59.632
Saldo	66.587	66.909

Aan de Inspectie van Financiën werd op 10/04/2025 advies gevraagd. Het gunstig advies werd gegeven op 23/04/2025.

Zoals hierboven reeds aangegeven worden de ramingen opgesteld op basis van een PxQ berekening, waarbij rekening wordt gehouden met voortgang van de maatregelen. Aangezien enkel reële kosten worden gefinancierd, is risico op dubbele subsidiëring uitgesloten.

In het kader van de begrotingsaanpassing (BA) 2025 werden de ramingen per sector nagekeken binnen de Taskforce en op basis van de voortgang en uitvoering van de maatregelen aangepast waar nodig. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de totale raming van de provisie BA 2025 lager uitvalt dan bij BO 2025 en dat het voorliggende herverdelingsbesluit nog steeds past binnen de lagere provisie voor het Noodfonds Oekraïne (120.790.000 euro VAK en 122.696.000 euro VEK).

Het begrotingsakkoord werd verleend op 15/05/2025.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand, personeelsbegroting, begrotings- en informaticabudgetten van de Vlaamse Gemeenschap, zodat het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling niet vereist is.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

De Vlaamse minister, bevoegd voor Financiën en Begroting, is belast met de uitvoering van dit besluit.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende herverdeling van de provisie CB0-1CBD2AM-PR van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2025.
- 2° de Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en
Dierenwelzijn

Ben WEYTS

Bijlagen:

- BIJLAGE 1: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de eerste herverdeling van
begrotingsartikel CB0-1CBD2AM-PR van de uitgavenbegroting van de Vlaamse
Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2025
- BIJLAGE 2: Het advies van de Inspectie van Financiën
- BIJLAGE 3: Het begrotingsakkoord